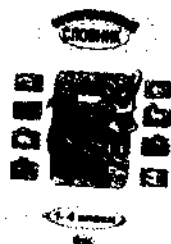
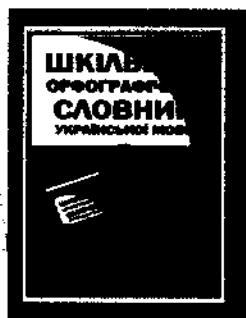

Не бійтесь заглядати у словник,
це – пишний яр, а не сумне провалля!

Максим Рильський

Словники — це книги, у яких зібрано слова нашої мови. Словники бувають різні.

Слова у словниках розташовані за абеткою. Тому, щоб успішно ними користуватися, треба знати її напам'ять.

За орфографічним словником ти можеш дізнатися, як правильно писати слово, з яким наголосом треба його вимовляти.

Тлумачний словник пояснить тобі значення досі невідомого слова, яке трапилось у підручнику з певного предмета.

Словники синонімів та антонімів допоможуть вибрати слово для кращого вираження думки.

У фразеологічному словнику ти знайдеш пояснення найуживаніших у творах для дітей та в їхньому мовленні фразеологізмів, наприклад: *пекти раків*, що означає *червоніти із сорому*.

Перекладні словники призначені для перекладу слів з однієї мови на іншу, наприклад, з української на російську або англійську.

В іншомовному словнику подано значення іншомовних слів, якими користуються учні початкових класів.

Тож не бійся заглядати у словник!

3. 1. Прочитай рядки з вірша. Спиши.

Буду я навчатись мови золотої
у трави-веснянки, у гори крутої,
в потічка веселого, що постане річкою,
в пагінця зеленого, що зросте смерічкою...
Щоб людському щастю дбанок свій надбати,
щоб раділа з мене Україна-мати.

Андрій Малишко

 2. Поміркуй над прочитаним: як усе те, що нас оточує, допомагає вивчити рідну мову? Що цікавого тобі доводилося спостерігати в природі?

 3. Яке слово у вірші допомагає зрозуміти значення слова *дбанок*?

4. Де можна з'ясувати значення невідомого слова?

4. 1. Прочитай текст.

РІДНА МОВА

Рідною є мова, створена народом на його споконвічній землі й пристосована саме до його умов існування. Вона є рідною для кожної окремої людини, яка належить до цього народу. Рідна мова — це мова предків і рідної землі (За *Іваном Ющуком*).

 2. На основі прочитаного тексту і раніше засвоєних знань розкажи, що таке рідна мова.

3. Спробуй пояснити значення слів *споконвічний*, *предки*.

 5. Прочитай і розкажи.

Українська мова — це державна мова України. Кожен громадянин, який проживає в Україні, повинен володіти державною мовою. Українською мовою видаються підручники, збірки віршів і казок, інші цікаві книжки, журнали, газети. Українська мова звучить по радіо й телебаченню, у театрах і кіно, її вивчають у школах, університетах.

МОВА І МОВЛЕННЯ

§ 1. Мова — найважливіший засіб спілкування	6
§ 2. Культура усного і писемного мовлення	9
§ 3. Культура спілкування	13

ТЕКСТ

§ 4. Що таке текст.	17
§ 5. Будова тексту.	22
§ 6. Абзац.	32

РЕЧЕННЯ

§ 7. Розповідні, питальні і спонукальні речення. Окличні речення	40
§ 8. Звертання.	45
§ 9. Члени речення. Головні і другорядні члени речення. Зв'язок слів у реченні.	47

СЛОВО. ЗНАЧЕННЯ СЛОВА

§ 10. Слова з прямим і переносним значенням.	54
§ 11. Слова, що мають кілька значень.	55
§ 12. Слова, які звучать і пишуться однаково.	57
§ 13. Слова, близькі за значенням (синоніми)	58
§ 14. Слова, протилежні за значенням (антоніми).	61

БУДОВА СЛОВА

§ 15. Закінчення слова.	64
§ 16. Основа слова. Частини основи	66
§ 17. Спільнокореневі слова. Корінь	70
§ 18. Чергування голосних і приголосних звуків у коренях слів.	74
§ 19. Вимова і правопис слів з ненаголошеними [е], [и] в коренях. Ненаголошені [е], [и], які перевіряються наголосом	78
§ 20. Вимова і правопис слів з ненаголошеними [е], [и], що не перевіряються наголосом	82
§ 21. Вимова і правопис слів із дзвінками та глухими приголосними звуками	84
§ 22. Префікс.	92
§ 23. Префікси і прийменники	93
§ 24. Правопис префіксів <i>роз-</i> , <i>без-</i> , <i>з-</i> (<i>с-</i>).	95
§ 25. Апостроф після префіксів	100
§ 26. Суфікс	102

ЧАСТИНИ МОВИ

§ 27. Загальне поняття про частини мови	111
---	-----

ІМЕННИК

§ 28. Загальне поняття про іменник	117
§ 29. Власні і загальні іменники. Велика буква у власних іменниках ..	120
§ 30. Від іменників (чоловічий, жіночий, середній)	127
§ 31. Змінювання іменників за числами (однина і множина)	130
§ 32. Змінювання іменників за відмінками	134

ПРИКМЕТНИК

§ 33. Загальне поняття про прикметник. Значення прикметників у мовленні	138
§ 34. Зв'язок прикметників з іменниками	140
§ 35. Змінювання прикметників за родами. Родові закінчення прикметників	146

ДІЄСЛОВО

§ 36. Загальне поняття про дієслово. Зв'язок дієслова з іменником у реченні	157
§ 37. Змінювання дієслів за часами	166
§ 38. Написання <i>не</i> з дієсловами	176

ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО ЗА РІК	180
--	-----

ВІДГАДКИ ДО ЗАГАДОК	189
----------------------------------	-----

